

Czas teraźniejszy prosty a czas teraźniejszy ciągły Czas przeszły prosty a czas teraźniejszy dokonany

1 Ważna uwaga: Użycie czasów, jakichkolwiek czasów gramatycznych, możemy rozpatrywać jedynie w określonym kontekście.

Weźmy zdanie

Peter je zupę.

Jeśli nie znamy kontekstu ani intencji autora zdania, możemy to zdanie przetłumaczyć na polski dwojako

Peter eats soup. (Peter jada zupę.)

lub

Peter is eating soup.

Pierwsze zdanie oznacza, że Peter jest takim człowiekiem, co to od czasu do czasu je zupę.

Drugie zdanie oznacza, że on teraz właśnie (w momencie wypowiedzenia zdania) je zupę.

Można się zastanowić, po co angielskojęzycznym dwa sposoby mówienia o teraźniejszości. A właśnie. Odpowiedź jest częściowo zawarta już w samym pytaniu. Skoro mamy różne sposoby mówienia o teraźniejszości, to mamy i większą precyzję takiej wypowiedzi. Jest różnica pomiędzy informacją, że ktoś jada zupę oraz taką, że teraz właśnie je zupę. Już pewnie zauważyłaś, że u nas oddajemy to różnymi bezokolicznikami.

2 Ktoś może zapytać: Ale przecież jak powiemy

Molly lives in Ostrołęka. Molly mieszka w Ostrołęce.

to przecież to mieszkanie dzieje się teraz, a nie od czasu do czasu czy cyklicznie. Dlaczego nie użyjemy czasu ciągłego? Otóż można to potraktować dwojako. Przede wszystkim *live* jest czasownikiem stanu, nie wyraża żadnej czynności (nie musisz nic robić, żeby mieszkać). Czasowniki stanu zwykle nie przyjmują formy ciągłej. (Inne takie czasowniki to np. *be, belong, have, like, seem, know, understand*.)

Mówimy zwykle, ponieważ język ma charakter naturalny i często wymyka się opisowi gramatycznemu. Okazuje się bowiem, że można, a nawet trzeba powiedzieć

Molly is living in Paris. Molly mieszka w Paryżu

jeśli ona mieszka tam tymczasowo (np. robi jakiś kurs lub pracuje tymczasowo na delegacji).

Generalnie jednak reguła obowiązuje. Mówimy

This coat belongs to me. Ten płaszcz należy do mnie.

They know the truth. Znają prawdę.

I understand their position. Rozumiem ich stanowisko.

i nie używamy formy ciągłej.

Dal czynności możemy użyć dowolnego czasu zależnie od intencji i kontekstu.

Greg is taking a shower. Greg bierze prysznic.

1

Chcesz uczyć się z nami?

Nasze kursy
angielskiego:
questfe.pl/sklep

Quest for English

Grupa na fb:
ANGIELSKI
w 3 miesiące
questfe.pl/grupa

Mów wszystkimi
językami świata:

sprintpoliglot.pl

 QUEST
FOR
ENGLISH

Carolyn is gardening. Carolyn pracuje w ogrodzie.

Tym właśnie teraz zajmują się Greg i Carolyn.

Ćwiczenie 1

Zdecyduj teraz sam, czy coś dzieje się cyklicznie (nawyki, czynności powtarzalne), jest permanentnym stanem (niezmienne sytuacje), czy dzieje się w ogóle [→ teraźniejszy prosty], czy też dzieje się właśnie teraz, tzn. w momencie mówienia danego zdania [→ teraźniejszy ciągły]. Użyj podanych czasowników w czasie teraźniejszym prostym lub ciągłym.

- 1 I usually _____ [wake up] at 7 AM.
- 2 Sarah _____ [work] on a project this semester.
- 3 Paul _____ [take] the car to work today because the bus is on strike.
- 4 The sun _____ [rise] as we speak.
- 5 Mary _____ [speaks] Spanish fluently.
- 6 _____ Ted _____ [eat] now?
- 7 It _____ [rain] a lot here.
- 8 Kevin _____ [not go] to the park very often.

Klucz do ćw. 1

- 1 I **usually** wake up at 7 AM. [cykliczność]
- 2 Sarah is working on a project **this semester**. [tymczasowa czynność]
- 3 Paul is taking the car to work **today** because the bus is on strike. [tymczasowa czynność]
- 4 The sun is rising **as we speak**. [rzecz się dzieje w momencie mówienia]
- 5 Mary speaks Spanish fluently. [w ogóle]
- 6 Is Ted eating **now**? [rzecz się dzieje w momencie mówienia]
- 7 It rains a lot here. [w ogóle]
- 8 Kevin doesn't go to the park **very often**. [cyklicznie]

2 Podobnie rzecz się ma z dwoma czasami, które mówią o przeszłości: przeszły prosty i teraźniejszy dokonany. Jeśli nie ma kontekstu ani intencji, to możemy użyć któregośkolwiek czasu, kiedy tłumaczymy z polskiego. Rzecz właśnie w tym, że języki są przede wszystkim do komunikacji, nie zaś do tłumaczenia 😊 Weźmy zdanie

Zwiedziliśmy pałac w Knossos

Możemy je przetłumaczyć

We visited the Palace of Knossos [nosos]

lub

We've visited the Palace of Knossos.

Chcesz uczyć się z nami?

Nasze kursy
angielskiego:
questfe.pl/sklep

Quest for English

Grupa na fb:
ANGIELSKI
w 3 miesiące
questfe.pl/grupa

Mów wszystkimi
językami świata:

sprintpoliglot.pl

Oba zdania są równie dobre, jeśli nie ma kontekstu. Jaki kontekst musi być, żeby użyć poszczególnych zdań.

a/ *We visited the Palace of Knossos. Amongst old stones, stories danced. Kings ruled, gods watched. History lived. Then we had a delicious dinner at the local restaurant.*

Odwiedziliśmy Pałac w Knossos. Pośród starych kamieni tańczyły historie. Królowie rządili, bogowie czuwali. Historia żyła. Następnie zjedliśmy pyszną kolację w lokalnej restauracji.

b/

A: *Wow, we've visited the Palace of Knossos! Wow, odwiedziliśmy Pałac w Knossos!*

B: *Amazing! Did you like the ancient artifacts? Niesamowite! Czy podobały Ci się starożytne artefakty?*

A: *Yes, they were incredible. I can't believe how much history is preserved there. Tak, były niesamowite. Nie mogę uwierzyć, ile historii się tam zachowało.*

B: *It's like stepping back in time, isn't it? To jak cofnięcie się w czasie, prawda?*

W a/ mamy do czynienia z opowieścią, narracją, opowiadaniem, co się po kolei działo. W b/ ktoś dzieli się z nami super niusem, że widział pałac. Chce zrobić na nas wrażenie; powiedzieć, jak bardzo mu się to podobało; pogadać o tym. Druga osoba pyta już o szczegóły, czyli jak to się wszystko toczyło, stąd przeszły prosty.

To jest najważniejsza różnica pomiędzy tymi czasami.

Są i inne użycia, np. coś się działo i dzieje

We've lived in London for five years now. Od pięciu lat mieszkamy w Londynie. [wciąż mieszkamy]

I've known George for twenty years. He's an honest guy. Znam George'a od dwudziestu lat. To uczciwy facet.

Coś się właśnie wydarzyło i coś warto/ trzeba z tym zrobić

Beth has lost her keys again. Beth znowu zgubiła klucze. [no i trzeba dorobić albo poszukać, bo nie ma kluczy i nie ma jak się dostać do domu]

ale jak opowiadamy historię, np. co się zdarzyło w zeszłym roku, to użyjemy przeszłego prostego

Betty lost her keys two times last year. W zeszłym roku Betty zgubiła klucze dwa razy.

Inny przykład

Peter has arrived. Przyjechał Piotr.

Skoro jest tutaj, to np. możemy zacząć imprezę, zebranie.

Ale

Peter arrived at 5 pm. They we had dinner and talked a lot. Piotr przyjechał o 17:00. Zjedliśmy kolację i dużo rozmawialiśmy.

Czy czujesz już różnicę między tym, co tu i teraz a historią? Między wielkim niusem (czyli nową rzeczą) a wydarzeniami z przeszłości? Pora na ćwiczenie.

Pamiętaj też o zasadzie, że jeśli podany jest konkretny czas i miejsce, wtedy przeszły prosty. Jeśli zaś nie mamy konkretnego czasu w ogóle lub tylko np. ostatnio laty, wtedy wybieramy teraźniejszy dokonany.

Chcesz uczyć się z nami?

Nasze kursy
angielskiego:
questfe.pl/sklep

Quest for English

Grupa na fb:
ANGIELSKI
w 3 miesiące
questfe.pl/grupa

Mów wszystkimi
językami świata:

sprintpoliglot.pl

I haven't seen him lately. Nie widziałem go ostatnio.

I saw him two days ago. Widziałem go dwa dni temu.

Ćwiczenie 2

Użyj podanych czasowników w czasie teraźniejszym dokonanym lub przeszłym prostym.

- 1 Mary _____ [not finish] her homework yet.
- 2 They _____ [plant] flowers in the garden last week.
- 3 The company _____ [not announce] the new project details yet.
- 4 How long _____ Paul _____ [study] for the exam?
- 5 _____ you ever _____ [visit] that museum?
- 6 When I was younger, I _____ [play] soccer every weekend.
- 7 Mia _____ [buy] me a book for my birthday. I liked it a lot.
- 8 I have always _____ [dream] of traveling the world.

Klucz do ćw. 2

- 1 Mary has not finished her homework **yet**. [skoro jeszcze nie skończył, to rzecz się jeszcze dzieje teraz, albo nie wydarzyła do teraz]
- 2 They planted flowers in the garden **last week**. [historia, bo precyzyjne określenie czasu: last week]
- 3 The company has not announced the new project details **yet**. [skoro jeszcze nie skończył, to rzecz się jeszcze dzieje teraz, albo nie wydarzyła do teraz]
- 4 **How long** has Paul studied/ been studying for the exam? [skoro jest pytanie jak długo how long, to logicznie pytamy o coś, co się dzieje „do teraz”]
- 5 Have you **ever** visited that museum? [nieprecyzyjne określenie czasu: ever kiedykolwiek]
- 6 **When I was younger**, I played soccer every weekend. [precyzyjne określenie czasu: Kiedy był młodszy. Poza tym słowo when kiedy wskazuje na użycie czasu przeszłego prostego]
- 7 Mia bought me a book **for my birthday**. I liked it a lot. [okoliczności wskazują na konkretny czas]
- 8 I have **always** dreamed of traveling the world. [[nieprecyzyjne określenie czasu: zawsze always, czyli do teraz]

Chcesz uczyć się z nami?

Nasze kursy
angielskiego:
questfe.pl/sklep

Quest for English

Grupa na fb:
ANGIELSKI
w 3 miesiące
questfe.pl/grupa

Mów wszystkimi
językami świata:

sprintpoliglot.pl

